

Rijkswaterstaat vertelt over het onderhoudsplan

TESO als leerbedrijf
Stagiaire aan het woord

De bus weer terug
op de extra afvaarten

Colofon

TESO Journaal is een uitgave van Koninklijke NV Texels Eigen Stoomboot Onderneming. Pontweg 1, 1797 SN Den Hoorn, Texel. Een extra exemplaar kunt u bij ons opvragen via (0222) 369600 of directie@teso.nl.

PRODUCTIE	Langeveld 8 de Rooy, Vismarkt 7, Den Burg - www.lenr.nl
REDACTIE	Patricia Gauna, Maaïke Geestman Joop Rommets, Irma Puma
FOTOGRAFIE	TESO, Jorn van Eck, Stefan Krofft, Ton Borsboom, Justin Sinner, Rijkswaterstaat, Connexion, Drone Addicts en Edo Kooiman

Dit magazine is op de meest milieuvriendelijke wijze tot stand gekomen en wordt toegezonden aan aandeelhouders en medewerkers van TESO. Om milieu en kosten te besparen wordt per huisadres één TESO Journaal bezorgd, ook als op een adres meerdere aandeelhouders staan ingeschreven.

Veranderingen

TESO wordt sinds 1 augustus 2023 geleid door twee directeuren. Helaas is Cees de Waal op dit moment volledig ziek thuis, maar we hopen hem weer spoedig op kantoor te kunnen aantreffen. De nieuwe organisatiestructuur betekent een verandering voor de organisatie. Daarnaast zijn er ook externe veranderingen die van invloed zijn op de TESO-organisatie. Daarvan licht ik er een paar toe.

In het tweede gedeelte van 2023 zijn we door Rijkswaterstaat op de hoogte gebracht dat de nieuwe veerhavens niet voor 2030 gereed zullen zijn. Dit besluit heeft ook consequenties voor TESO. Om de veerhavens veilig en goed te kunnen blijven gebruiken, wordt de komende periode naast het normale onderhoud, ook overbruggingsonderhoud uitgevoerd door Rijkswaterstaat. Daarbij richten zij zich op onderhoud dat noodzakelijk is en dat gebaseerd is op punten uit een rapport van een ingenieursbureau dat in 2018 is opgesteld over de staat van de veerhavens in 2024. Wat dit onderhoud precies inhoudt kunt u lezen in dit TESO Journaal. Ook zal Rijkswaterstaat middels het ingenieursbureau een nieuw rapport opstellen voor het onderhoud van de veerhavens van heden tot aan de vervanging en renovatie. Naast het reguliere onderhoud en de overbruggingsperiode worden ook voorbereidingen getroffen voor de vervanging en renovatie van beide veerhavens. Hiervoor heeft TESO ook een eigen projectgroep opgezet die de wensen en eisen en een conceptschets van de nieuwe veerhavens aan het ontwikkelen is middels de hulp van een ingenieursbureau. Dit alles vergt zeker de komende zes jaar veel van de TESO-organisatie.

Daarnaast is er nog een belangrijke verandering. Na jaren van vervoersgroei is er in 2022-2023 en 2023-2024 ongeveer net zoveel vervoerd als in 2021-2022. Gedurende deze jaren is er geen stijging in het vervoersaanbod te zien. Dit betekent dat we niet uit kunnen gaan van een constante groei in het vervoersaanbod. Deze belangrijke verandering voor TESO blijven we monitoren om in te kunnen spelen op de mogelijke consequenties hiervan.

TESO heeft de afgelopen periode de deuren weer geopend voor stagiaires, van snuffelstages tot meeloopstage en afstudeeronderzoek. Dit geeft ons de mogelijkheid om studenten te enthousiasmeren voor ons mooie bedrijf. In een steeds krappere werkdruk kan dit bijdragen om mensen in de toekomst aan ons te binden. Tevens is het de gelegenheid om verbinding te houden met deze generaties. In aanvulling hierop is ook Bestuursklas Texel een geweldig initiatief.

Al het voorgaande en nog vele andere veranderingen waar we over in gesprek zijn met elkaar of welke al uitgevoerd zijn,

Mario Prak

Cees de Waal

maken het een drukke, maar interessante periode. Wij zijn er van overtuigd dat we flexibel, kundig en daadkrachtig genoeg zijn om binnen Texels Eigen Stoomboot Onderneming de veranderingen aan te kunnen.

Mario Prak
Directeur

Groot onderhoud aan de veerhavens

Na ruim 60 jaar trouwe dienst naderen diverse onderdelen van de veerhavens van Texel en Den Helder het eind van hun levensduur. Daarom worden beide aanlandinrichtingen over een aantal jaren vervangen. Om te zorgen dat de boot in de tussentijd gewoon kan blijven varen, voert Rijkswaterstaat, eigenaar en beheerder van de aanlandinrichtingen, de komende jaren groot onderhoud uit. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met TESO, gemeente Texel en gemeente Den Helder. Omgevingsmanager Jessica de Vries neemt u mee in de onderzoeken en de werkzaamheden.

Voor veel toeristen betekent de veerboot tussen Den Helder en Texel het begin van een fijne vakantie. Eenmaal aan boord lekker onderuitgezakt op het dek genieten van het uitzicht van de Waddenzee. Of binnen een snack eten in de salon en daarna alvast wat souvenirs of Texelse producten inslaan. Voor de Texelaars zelf heeft de veerdienst met de veerhavens en hun aanlandinrichting een heel andere betekenis. Ze zijn belangrijk voor de bevoorrading van het eiland, voor werkgelegenheid en bedrijfszekerheid, voor het vervoer van forensen of naar je middelbare school of studie, maar ook voor een efficiënte inzet van de hulpdiensten in geval van calamiteiten. En daarmee vormt het TESO-veer samen met de veerhavens en alles wat

daarbij hoort een belangrijke levensader voor Texel.

Zestig jaar trouwe dienst

Met het verouderen van de aanlandinrichtingen neemt het risico op storingen toe. En dat is niet gek, want na zestig jaar trouwe dienst nadert de bestaande infrastructuur op belangrijke onderdelen het eind van de levensduur. "We hebben nog wel een aantal jaar te overbruggen met de huidige veerhavens. Over een aantal jaar vervangen we de gehele aanlandinrichtingen", zegt De Vries. "We doen er momenteel alles aan om de TESO-veerboten ook de komende jaren veilig en ongestoord te laten varen. Hierbij houden we vast aan de drie O's: onderzoek, onderhoud en op termijn, een nieuw ontwerp voor de veerhavens."

"We doen er alles aan om de TESO-veerboten ook de komende jaren veilig en ongestoord te laten varen"

Onderzoek

Dit voorjaar en deze zomer vinden diverse onderzoeken plaats naar de exacte staat van de inrichtingen, boven én onder water. Ook monitort Rijkswaterstaat de staat van de veerhavens met meetapparatuur op de heftorens en de kades van beide havens. Afhankelijk van de resultaten maakt Rijkswaterstaat een plan van aanpak voor (herstel)werkzaamheden. "We onderzoeken onder andere de staat van de hijsinstallaties, de fuiken en de damwanden en de stabiliteit van de torens", vertelt De Vries. "Hiervoor werken we samen met gespecialiseerde partijen als TNO, Arcadis, H2O, Hollandia

Services en Geomaat." Dat onderzoek gebeurt soms op bijzondere manieren. Om de staat van de damwanden te onderzoeken, maakt onderzoeksbureau H2O gebruik van een onderwaterdrone. "Dit is op meerdere vlakken een bijzonder apparaat. Het maakt ons werk veel veiliger, omdat er geen duikers het water in hoeven. Ook maakt een drone haarscherpe beelden, die we daarna uitvoerig kunnen bekijken. Zo kunnen we zien in welke staat de damwanden zijn, hoe dik het staal is en of er gaten in zitten." Omdat de drones van H2O toch al onder water zijn, kijken ze ook meteen

De fuiken begeleiden de TESO-veerboot vanuit zee via bufferschotten richting de wal.

De noodaanlanding in Den Helder op het marineterrein. Rijkswaterstaat wil de installatie de komende periode upgraden.

naar de fuiken. Deze 'drijvende steigers' bij de afmeervoorzieningen begeleiden de TESO-veerboot vanuit zee via bufferschotten richting de wal. De fuiken moeten goed bestand zijn tegen de krachten van het water als de veerboten aanmeren of uitvaren. Daarom is het belangrijk dat ze in goede staat zijn. De Vries: "Onderzoek moet uitwijzen wat de staat is van deze fuiken en of er sprake is van een situatie die de komende jaren standhoudt. Of dat we toch eerder in actie moeten komen voor grotere bedrijfszekerheid."

Onderhoud

Van een aantal zaken is al duidelijk dat ze aangepakt moeten worden. Zo moet Rijkswaterstaat onderhoud plegen aan de hijsinstallatie van de heftorens van zowel Texel als Den Helder. De hoek van de onderhoudskade van Texel vraagt om aandacht, en

op een aantal plekken bij de kade van Den Helder is grond weggezakt. Hier doen we onderzoek naar de oorzaak. De bufferschotten – de stalen stootkussens die de boot afremmen voordat die de verkeersbrug raakt – in de haven van Texel zijn eveneens aan onderhoud toe. "Die kunnen we niet meer opknappen, dus die gaan we vervangen", zegt De Vries. In Den Helder zijn deze al eerder vervangen.

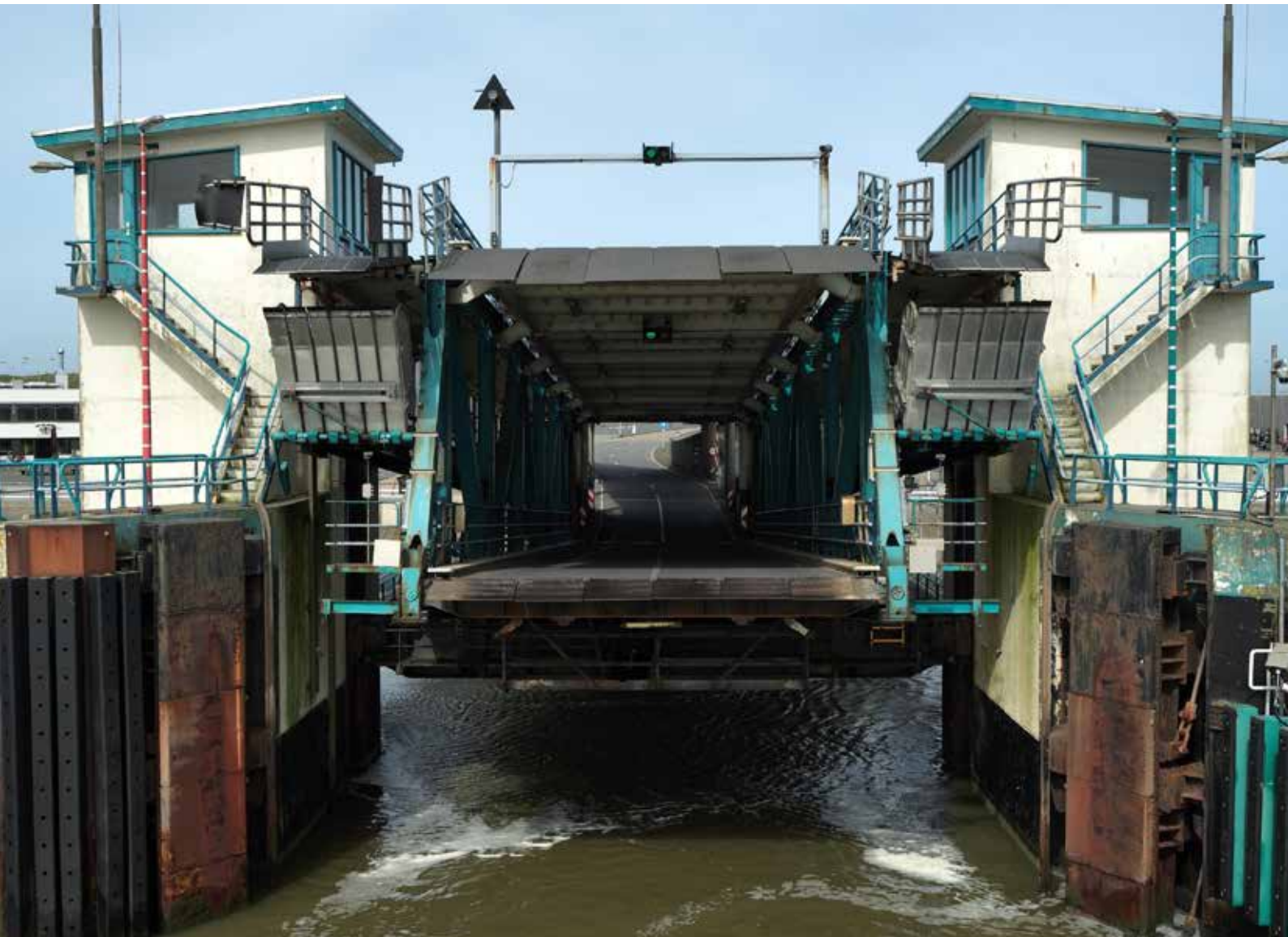
"We voeren levensverlengende reparaties uit of we brengen nieuwe onderdelen aan. Het zijn doorgaans geen cosmetische verbeteringen. Ons hoofddoel is dat de boot kan blijven varen." Rijkswaterstaat stemt de planning en werkzaamheden af met TESO. Waar mogelijk faciliteren zij en denken ze mee in het proces, zodat de veerboot kan blijven varen en Texel bereikbaar blijft. Als er nieuwe zaken worden

ontdekt, dan breidt Rijkswaterstaat de werkzaamheden verder uit. De Vries: "Het werk wordt in onderdelen opgedragen en uitgevoerd. We zijn gestart met de onderdelen met de hoogste prioriteit. Aannemer Hollandia Services werkt in mei en juni 2024 aan de railbanen in de vier heftorens. Zij brengen nieuwe ankers aan waarmee ze de railbanen in de hijsinstallaties vaster zetten. De hijsinstallaties zorgen voor het ophijzen en neerlaten van de verkeersbruggen. Na de zomer werken we naar verwachting verder aan de andere onderdelen van de hijsinstallatie, zoals de hijskabels."

Hinder

De Vries denkt dat Rijkswaterstaat in totaal een aantal maanden bezig is, verspreid over het jaar. Om de hinder te beperken voert Rijkswaterstaat de werkzaamheden waar mogelijk uit voor en na het hoogseizoen en alleen in de avonden en nachten, na de laatste afvaart van de veerboot. Dat betekent na 22.00 uur in Den Helder en na 22.30 op Texel. Bij calamiteiten in de nacht worden de verschillende partijen ingelicht en kan de boot varen. Ook zijn er maatregelen genomen om de (geluids)overlast voor bewoners tot een minimum te beperken.

"Dankzij de onderwaterdrone kunnen we onder water veilig de damwanden en fuiken inspecteren."

Nieuw ontwerp

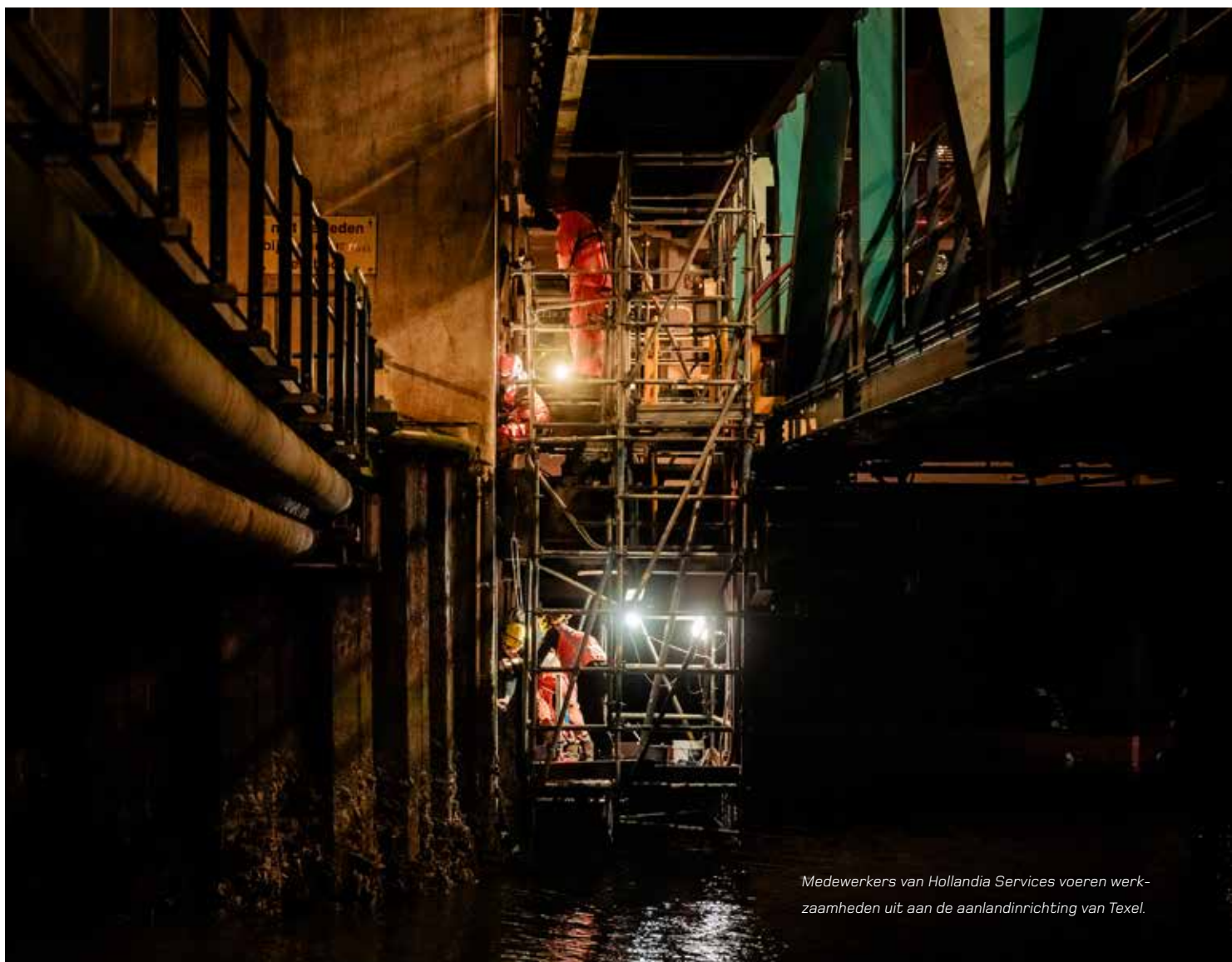
Het onderhoud is bedoeld om de komende jaren te overbruggen. Onder- tussen werkt Rijkswaterstaat samen met TESO, de gemeenten, de provincie en andere partijen aan het ontwerp van de nieuwe aanlandinrichtingen. Volgens de huidige planning vervangt Rijkswaterstaat de veerhavens in 2030. "We kijken als Rijkswaterstaat nu aan welke eisen ze moeten voldoen en welk ontwerp hierbij past", aldus De Vries. Veel van de onderzoeken die nu voor het onderhoud worden uitge- voerd, helpen daarbij. Met de opge- dane kennis kan Rijkswaterstaat alles

goed regelen en inspelen op de eisen van deze en de toekomstige tijd. Denk aan veiligheidseisen die nu strenger zijn dan vroeger. Ook het stijgen van de zeespiegel is van invloed. De Vries: "Allemaal zaken waar we rekening mee willen houden als de infrastructuur van de veerhavens in de toekomst wordt vervangen. Zodat de veerboten niet alleen de komende jaren veilig varen, maar ook nog over tientallen jaren."

Benieuwd naar meer?

Lees dan verder op:

<http://www.rijkswaterstaat.nl/veerhavens-texel-denhelder> of stuur een mailtje naar onderhoudveerhavens@rws.nl.

Medewerkers van Hollandia Services voeren werkzaamheden uit aan de aanlandinrichting van Texel.

Bedrijfskunde student Maarten Hoedjes loopt stage bij Teso

Voor zijn studie Bedrijfskunde aan de Hanze Hogeschool in Groningen loopt Maarten Hoedjes uit Eierland vijf maanden stage bij TESO. Een gevarieerde stage, waarin hij zowel terugblijkt op de aanschaf van de eerste dubbeldekker Molengat in 1980 als onderzoek doet naar het huidige systeem van laden en lossen.

“Maatschappelijke positie vind ik interessant”

Maarten is een boerenzoon, opgegroeid op melkveehouderij De Wamberg van zijn ouders Fedor Hoedjes en Karen den Draak. Een prachtig bedrijf, maar voor zijn toekomst heeft hij andere plannen, legt hij uit. “Ik help graag mee op de boerderij, maar voor mij is het hobby. Het is heel hard werken. Mijn vader begint 's ochtends om zeven uur en is vaak niet eerder klaar dan om negen uur 's avonds.”

Omdat het bedrijfsleven hem trekt en hij graag een brede visie ontwikkelt, koos Maarten na de havo in Den Burg voor de studie Bedrijfskunde aan de Hanze Hogeschool. Sinds februari loopt hij stage bij TESO. “De maatschappelijke positie van TESO, midden in de maatschappij, vind ik interessant. Bovendien is het fijn dat het op Texel is, zodat ik vaker bij mijn ouders kan zijn.”

De stage duurt vijf maanden en is zeer divers. Op het moment dat we Maarten spreken, is hij ongeveer halverwege en heeft hij zich in al heel wat facetten van de veerdienst verdiept. Zo onderzoekt hij de *supply chain flow* bij de technische dienst. “Welke producten komen er binnen en welke gaan er weer uit? Wanneer gaan ze kapot en wanneer worden ze vervangen? Voor welke producten zijn er contracten voor de aanschaf en het onderhoud? Die hele stroom probeer ik in kaart te brengen.” Hij heeft een organisatieanalyse van de onderneming gemaakt, houdt zich bezig met duurzaamheid en zorgde voor een actualisering van het kwaliteit- en veiligheidshandboek. “Een dynamisch boek, dat alle processen binnen het bedrijf beschrijft en dat regelmatig wordt aangepast. In samenspraak met directeur Mario Prak en hoofd operationele dienst Herman Schooljan heb ik het hoofdstuk over de interne correspondentie opnieuw geschreven.”

Een bijzonder onderdeel van zijn stage is zijn terugblik op de aanschaf van de Molengat, de eerste dubbeldekker, die in 1980 in de vaart kwam. Een belangrijk besluit, dat destijds op veel scepsis

stuitte en een lange aanloop kende, maar waaraan toenmalig directeur Theo Hoogerheide hardnekkig vasthield. “Hoogerheide stond voor zijn visie. En hij kon de noodzaak en haalbaarheid aantonen, dankzij een onderzoek dat hij met behulp van een computer bij de voorloper van de ING Bank (NMB, red.) had laten doen. Maar wat was er gebeurd als de raad van commissarissen niet achter hem was blijven staan?” Omdat de overheid aanvankelijk weigerde de haveninstallatie aan te passen, kon tussen 1980 en 1986 maar één van de twee autodekken van het kostbare nieuwe schip worden gebruikt. Mede daardoor belandde TESO financieel in zwaar weer. “De aanleg van de tweede fuik had niet veel langer op zich moeten laten wachten. Anders had het slecht kunnen aflopen”, concludeert Maarten.

Van heel andere aard is het onderzoek dat hij doet naar het systeem van laden en lossen van de huidige schepen, de Texelstroom en de Dokter Wagemaker. “De vraag is of er tijdswinst te behalen is. Ik heb wel een paar ideeën, maar het is nog te vroeg om te vertellen welke dat zijn. We moeten nu eerst onderzoeken of ze haalbaar zijn én of ze voor verbetering zorgen. Daar ben ik nog wel even mee bezig.”

‘Een kijkje in de keuken bij TESO’

Op dit moment lopen twee studenten stage, een meeloopstage en een afstudeeronderzoek. Daarnaast liepen scholieren van de OSG hun snuffelstage bij TESO, meldt Mario Prak. De directeur is er een warm voorstander van om jonge mensen een tijdje te laten meelopen.

“De krappe arbeidsmarkt gaat een probleem worden voor vele bedrijven in Nederland, TESO niet uitgezonderd. TESO is een geweldige werkgever en om dat te laten ervaren is een stageperiode een uitstekende manier om toekomstige werknemers een kijkje in de keuken van TESO te geven. Daarbij kun je de stagiair enthousiasmeren voor het bedrijf en kijken of de stagiair in de toekomst bij het bedrijf zal passen. Bovendien kun je iemand helpen met zijn stageopdrachten en onder begeleiding ook projecten in het bedrijf laten uitvoeren. Naar onze mening een win-winsituatie.”

Vijfde editie Bestuursklas Texel een succes

“Wijze lessen over wat belangrijk is in besturen”

De deelnemers van links naar rechts zijn: Jan van Wijk, Koozje van Frankenhuisen (trainer), Barry Dunselman, Denise Barhorst, Koen Hoogendijk, Michelle van Bennekom, Sjim Kapiteyn, Simone van der Linde, Rick Boersen, Marieke van Straten, Bas Mulder, Marloes van der Poel, Stephan Wegman, Elias Marseille, Hein Dijksterhuis (trainer)

Van de kennis en vaardigheden die de deelnemers opdoen, profiteren ze niet alleen zelf, maar hun hele omgeving. “Op die manier leveren we een bijdrage aan een olievlek”, zegt Koosje van Frankenhuisen, coördinator van de vijfde Bestuursklas Texel, die in oktober van start ging.

Haar constatering past naadloos in de opzet die TESO bij de start in 2014 voor ogen stond. “Als Texelse gemeenschap willen we grip houden op onze ontwikkeling en zélf onze toekomst kunnen bepalen. Om dat te realiseren is voldoende bestuurskracht van groot belang”, betoogde Dirk de Lugt – destijds voorzitter van de raad van commissarissen – bij de introductie van het initiatief, dat jongeren moest helpen hun bestuurlijke kwaliteiten te ontwikkelen.

Sindsdien zijn bijna tien jaar verstreken en is de Bestuursklas een succes gebleken. Liesbeth Halbertsma, die de eerste vier edities leidde, constateerde vorig jaar in het *TESO Journaal* dat het bestuur van ondernemersplatform TOP maar liefst vijf oud-deelnemers telde. Anderen die aan de Bestuursklas hadden meegedaan, waren lid geworden van de raad van commissarissen van TESO of Woontij, de raad van toezicht van het Maartenhuis of de Texelse gemeenteraad. “Ik zeg niet dat zij er allemaal niet waren gekomen zonder de Bestuursklas. Dat zou aanmatigend zijn. Maar het heeft ze ongetwijfeld geholpen in het vergroten van hun vaardigheden en kennis”, aldus de toenmalige coördinator.

Moeilijk kiezen

In oktober 2023 ging de vijfde editie van start, opnieuw gefaciliteerd door TESO en Rabobank Kop van Noord-Holland. De Bestuursklas telt ditmaal dertien deelnemers, onder wie acht mannen en vijf vrouwen. Zeven van hen zijn afkomstig van Texel, de zes anderen wonen in de Kop van Noord-Holland. “We wilden eigenlijk maximaal twaalf deelnemers, maar het bleek moeilijk kiezen”, vertelt Koosje van Frankenhuisen, die vorig jaar Liesbeth Halbertsma opvolgde.

Zij en collega-docent Hein Dijksterhuis moesten een keuze maken uit achtentwintig sollicitanten. Een deel viel al in een vroeg stadium om praktische redenen af. “Bijvoorbeeld omdat ze in Amsterdam of Rotterdam gingen studeren en er niet bij elke bijeenkomst bij konden zijn, een voorwaarde om mee te doen. Uiteindelijk hebben

we gesprekken gevoerd met negentien serieuze gegadigden. Daaruit hebben we deze keuze gemaakt.”

Het aantal van achtentwintig sollicitanten noemt Koosje ‘prachtig’. “En dat zonder zelf veel PR of marketing te hebben gedaan. Die grote belangstelling hebben we vooral te danken aan de vorige groepen, die het succes van Bestuursklas Texel flink hebben rondgebazuind. En ik moet zeggen dat ook TESO en Rabobank Kop van Noord-Holland er aandacht aan besteden door persberichten en mailings naar bij hen aangesloten verenigingen en stichtingen.”

Gemêleerd gezelschap

Dat resulteerde in een gemêleerd gezelschap, constateert Koosje. Zo is Barry Dunselman directeur en grootaandeelhouder van een grote bakkerij in Den Helder en bestuurslid van twee lokale ondernemersverenigingen. Zijn stadgenoot Stephan Wegman is als *citymarketeer* bij een PR-bureau onder meer hoofd communicatie van Sail Den Helder en medeorganisator

van muziekfestivals. Sinds vorig jaar verzorgt hij de website van Bestuursklas Texel. Van Texel afkomstig zijn onder anderen voormalig gemeenteraadslid Elias Marseille, die zelf een uitzendbureau begon, en dansdocente Denise Barhorst, die deze winter in Engeland met een team uit Hoorn wereldkampioen werd in de discipline *Latin formatie*.

“Het is een heel leuke groep. Sommigen hebben een jong gezin en zitten echt in het spitsuur van hun leven. Wat me opvalt, is dat ze erg bij elkaar betrokken zijn. Dat komt ook door hun achtergrond, denk ik. Ze maken als vrijwilliger deel uit van een bestuur van een vereniging of stichting waarin ze vaak de enige jongere zijn. Daardoor hebben ze een eenzame positie. Dan is het fijn om met leeftijdsgenoten in de Bestuursklas dingen met elkaar te kunnen bespreken.”

Zelf studeerde de 57-jarige Koosje arbeids- en organisatiepsychologie aan de Universiteit van Amsterdam. Ze specialiseerde zich in training en coaching. Leiderschap, vitaliteit en

Koosje van Frankenhuisen en Hein Dijksterhuis

Rick Boersen (31)

“Meer doen om jongeren hier te houden”

“Investerings in de regio zijn schaars. Het is eerst vooral de Randstad en pas veel later de Kop van Noord-Holland. Wij delen niet op gelijke manier mee in de koek en dat moet anders”, zegt Rick Boersen (31), raadslid voor de VVD in de gemeente Hollands Kroon en deelnemer aan Bestuursklas Texel.

Rick is fiscaal jurist en werkt als belastingadviseur bij een kantoor in de Wieringermeer. Al bijna zijn hele leven woont hij op Wieringen. Hij bracht zijn jeugd door in Oosterland en na een studie in Amsterdam, vestigde hij zich vier jaar geleden in Hippolytushoef. “Ik heb het ontzettend naar mijn zin en ga hier niet meer weg. In tegenstelling tot veel oud-klasgenoten. Driekwart woont in de Randstad, omdat ze op het voormalige eiland geen geschikte baan konden vinden. Het is heerlijk rustig, maar er mag wel iets meer worden gedaan voor jongeren, anders houd je ze niet hier. Een bus laten rijden, een treinlijn een stukje doortrekken, het hoeft niet ingewikkeld te

zijn, maar is voor de leefbaarheid wel erg belangrijk.”

Hij maakt zich er sterk voor als raadslid met de portefeuille Financiën in de gemeente Hollands Kroon. “Interessant werk, ook omdat we als VVD voor het eerst in tien jaar in de oppositie zitten.” Daarnaast is hij voorzitter van de raad van toezicht van de Stichting Sportcentrum Wieringen. “Het dagelijks bestuur zorgt voor het onderhoud, reserveringen en ander praktische zaken. Wij zijn er voor de kaders en zien erop toe dat het beleid wordt uitgevoerd.”

Vorig jaar besloot Rick zich aan te melden voor Bestuursklas Texel. “Politiek en besturen is *niet* helemaal hetzelfde, maar ook niet helemaal niet hetzelfde. Er zijn raakvlakken en ik verwachtte daar bij de bestuursklas meer over te leren.”

Hij werd daarin niet teleurgesteld, mede dankzij de verschillende sprekers, die allerlei facetten van het bestuurwerk de revue laten passeren. Waardevol vindt hij ook de lessen time-management. “Je laat je heel snel overhalen om te veel hooi op je vork te nemen. Daar moet je voor oppassen.” Los daarvan prijst hij de groep deelnemers aan de Bestuursklas. “We zijn met z’n dertien en doen bestuurswerk bij heel verschillende organisaties. Het is interessant om zicht te krijgen op wat er bij anderen speelt, vooral omdat ze allemaal in de Kop van Noord-Holland actief zijn. Dat heeft veel toegevoegde waarde.”

Simone van der Linde (31)

“Bestuursklas is een mooie aanvulling op mijn werk”

Als moeder van twee kleine kinderen vindt Simone van der Linde (31) het belangrijk dat jonge inwoners van De Cocksdorp in hun eigen dorp kunnen sporten en daarvoor bijvoorbeeld niet naar het verre Den Burg hoeven. Met haar vrijwilligerswerk voor Sportvereniging De Cocksdorp (SVC) draagt ze daarom graag een steentje bij aan het sociale leven. “De vereniging was twee jaar geleden bezig zich te verjongen. Ik ben toen secretaris geworden. SVC heeft verschillende takken: gymnastiek, volleybal, zaalvoetbal en *bodypower*, een soort fitness. Verder is er een jeugdclub. Het bestuur helpt de vereniging draaiende te houden en activiteiten te organiseren. Een van mijn taken als secretaris is het verzorgen van de notulen.”

In het dagelijks leven werkt Simone bij De Krim Texel, met verschillende vakantieparken en campings de grootste logiesverstrekker van het eiland. “Als trainee volg ik daar

een traject van drie jaar dat opleidt voor een functie in het management. Daarbij heb je steeds wisselend werk. Ik ben nu leidinggevende bij de receptie van camping Kogerstrand en zit in het laatste jaar van de opleiding.”

Hoewel ze het dus al best druk had, besloot Simone vorig jaar te solliciteren bij Bestuursklas Texel. “Na een tip van mijn schoonzus Ellen Bot-van der Linde. Zij heeft een paar jaar geleden meegedaan en was erg enthousiast. Ik heb wel even getwijfeld, maar toch toegehapt. Ik denk dat de bestuursklas een mooie aanvulling is op mijn werk. Het leek me leuk op deze manier medebestuurders te leren kennen. Bovendien zijn we bij SVC bezig met een fusie met tennisvereniging Heri Hodie. Misschien leer ik daar bij de Bestuursklas nog interessante dingen over, dacht ik.”

Ze heeft er nog geen moment spijt van gehad. “Er zijn regelmatig bijeenkomsten met sprekers. Dat is leerzaam. Dat begon al in oktober, met een vierentwintiguurssessie bij Van der Valk Texel. We hebben ook al een bezoek gebracht aan het hoofdkantoor van Rabobank. Verder is het een leuke groep, het klikte gelijk.”

Belangrijk vindt Simone ook hun eigen inbreng. “Koojsje vraagt ons regelmatig wat we willen leren. En dan doet ze haar best dat voor elkaar te krijgen. Dat is heel fijn.”

teamentwikkeling zijn volgens haar daarin belangrijke thema's. Ze adviseert en begeleidt bedrijven 'in transitie' en traint hoogleraren en directeurs hun leiderschapsstrategieën te verbeteren. "Onder mijn studenten zijn ook veel jonge leidinggevendenden. Wat dat betreft sluiten de ambitieuze jongeren van de Bestuursklas hier mooi bij aan."

Texelse walvisvaarder

Koosje, moeder van twee kinderen, woont al haar hele leven in Amsterdam, maar vindt het leuk om te vertellen dat de familie van haar oma oorspronkelijk van Texel kwam. "Onze geschiedenis gaat terug naar een Texelse walvisvaarder, een Smit, die naar Amsterdam verhuisde en daar drie pakhuizen – voor de opslag van Texelse stokvis en levertraan – en twee grote woningen liet bouwen. Hoewel ik er niet woon, heb ik zeker een band met het eiland."

Ze leidt de vijfde editie van de Bestuursklas en wordt daarin bijgestaan door Hein Dijksterhuis. "Hein is sterk gespecialiseerd in het begeleiden van besturen. Hij is zelf lid geweest van diverse raden van bestuur en docent aan het TIAS, voor toezichthouders. Met mijn specialisatie in training en coaching vormen we samen een goede combi. Ik zorg voor de coördinatie, Hein wordt regelmatig ingevlogen voor specifieke onderwerpen en advies.

Daarnaast werken we samen met een acteur, met wie we lastige gespreksituaties oefenen."

Wijze lessen in besturen

Erg populair bij de deelnemers zijn ook de sprekers, zoals een notaris, een jonge lokale politicus, de coördinator van subsidieprogramma Leader en ook Dirk van der Beek, voorzitter van de raad van commissarissen bij Texelse grootste logiesbedrijf De Krim Texel en betrokken bij allerlei ontwikkelingen in de verduurzaming van de voedselproductie. "Zij hebben wijze lessen over wat belangrijk is in besturen. Dat wordt erg gewaardeerd, de deelnemers hangen echt aan hun lippen."

Een terugkerend onderwerp in de bijeenkomsten van de Bestuursklas zijn de vier verschillende niveaus van leiderschap die je terugvindt in het besturen. Daarbij gaat het niet alleen om de ontwikkeling van de deelnemers zelf, maar ook om die van het bestuur als team of de organisatie waarvan ze deel uitmaken en ten slotte voor de hele omgeving. "Daar hebben we het vaak over. Voor wie doe je je werk uiteindelijk? We sterken deze jongeren in hun kwaliteiten, we empoweren ze. Maar daar profiteert hun hele omgeving van. Op die manier leveren we een bijdrage aan een olievlek."

Jan van Wijk (40)

"Bestuurders moeten weten wat er bij anderen leeft"

Bestuurders moeten vaker naar de werkvloer en verbinding zoeken met hun werknemers, vindt Jan van Wijk (40), eigenaar van Golf-school Texel. "Ik mis dat wel eens, ook in de Texelse politiek. Zoek elkaar op, praat met elkaar, zou ik zeggen."

Jan groeide op Texel op. Zijn moeder is Katrie Kloosterman. Zijn vader Henk van Wijk was jarenlang eigenaar van de Texelse Courant en drukkerij Langeveld 8 de Rooy. "Mijn vader zat in allerlei organisaties en had diverse bestuursfuncties. Ik zou het leuk vinden om te zeggen dat ik mijn interesse voor het bestuurswerk van hem heb, maar dat klopt niet. Ik was toen nog te jong."

Jan heeft een passie voor golfen. Door een oom kwam ik op jonge leeftijd in aanraking met de sport. "Dankzij hem ben ik erin gerold. Ik heb stages gelopen op diverse locaties en ben golfleraar geworden. Daarna ben ik terug naar Texel gekomen. Ruim tien jaar geleden heb ik hier de golfschool van Joost Brieko overgenomen."

In de afgelopen jaren is Jan zich steeds meer gaan interesseren voor bestuurlijke activiteiten. "Ik vind het belangrijk dat de jeugd de handschoen oppakt om te leren besturen. Mijn eerste ervaring met bestuurswerk deed ik op als penningmeester van Broodfonds Texel. Drieënhalf jaar geleden leerde ik Iris Barhorst kennen, mijn vriendin.

Zij heeft de Bestuursklas gevolgd. In diezelfde periode werd ik benaderd door VVD Texel, of we iets voor elkaar konden betekenen, op de kieslijst of in de schaduwfractie. Vorig jaar heb ik me aangemeld voor de Bestuursklas. Het was mijn laatste kans. Bij de volgende editie kom ik door mijn leeftijd niet meer in aanmerking."

Jan is enthousiast over de handvatten die hij tijdens de lessen krijgt aangereikt om goed te leren besturen. "Ik vind het heel bijzonder dat allerlei mensen ons komen vertellen over hun ervaringen en welke valkuilen ze tegenkomen. Ze maken tijd voor ons vrij en dat is iets dat me in deze tijd van individualisering erg aanspreekt." Samen doen en naar elkaar luisteren is belangrijk, in Jans visie. "Bestuurders moeten uit hun ivoren toren komen. Ze moeten weten wat er bij anderen leeft."

Gevraagd naar zijn ambitie in de politiek, aarzelt hij even. "Niet echt", zegt hij dan. "Ik ben meer van het aanpakken dan van het doorspitten van meters documentatie. Maar wat niet is, kan nog komen."

Ontdek het TESO-paviljoen

Een unieke ontdekkingsreis
door de geschiedenis van TESO

Bus op de ‘tussenboot’ in ere hersteld

“Gebruik van fiets en openbaar vervoer stimuleren”

Drieënhalf jaar nadat Connexxion ermee stopte, keert het rijden van de bus op de ‘tussenboot’ terug, zowel op Texel als in Den Helder. Om die langgekoesterde wens gerealiseerd te krijgen, trokken TESO, VVV, Gemeente Texel en de Provincie Noord-Holland intensief met elkaar op. “Als zo veel partijen samenwerken, kom je ergens”, constateert Annet Hoornsman, beleidsadviseur bij de gemeente.

Connexxion stopte begin 2021 met het rijden op wat op Texel de *tussenboot* wordt genoemd: de extra afvaarten die TESO in drukke perioden verzorgt en waarbij de boot op het halve uur vanaf Texel vertrekt en op het hele uur vanuit Den Helder. Het rijden met OV-bussen op de tussenboot gebeurde sinds de zomer van 2018, maar werd ruim twee jaar later, aan het begin van de coronacrisis afgeschaft. Op Texel bleef lijn 28 – van de veerhaven bij ‘t Horntje naar Den Burg en De Koog en terug – gelukkig wel rijden op de vaste afvaarten van TESO. Datzelfde gold voor lijn 33, de verbinding tussen het NS-station en de veerhaven in Den Helder.

De maatregel werd betreurd, maar toenmalig wethouder Edo Kooiman merkte in de Texelse Courant op zich ervan bewust te zijn dat het ook erger had gekund: “Connexxion heeft veel moeten schrappen in de dienstregeling en wat dat betreft mogen we blij zijn dat lijn 28 wel blijft rijden.”

Duurzame mobiliteit

Zich er definitief bij neerleggen, gebeurde echter niet. “Vooral in het hoogseizoen zijn er veel auto’s op Texel. Mede

daardoor komt de leefbaarheid onder druk te staan. Om dat probleem niet verder te vergroten en tegelijkertijd de bezoekers te bedienen, is de Gemeente Texel er veel aan gelegen om de duurzame mobiliteit te vergroten. We willen het gebruik van de fiets en het openbaar vervoer stimuleren. Als we mensen kunnen verleiden de auto te laten staan, dan is dat al winst”, legt beleidsadviseur Annet Hoornsman uit.

Ook bij de VVV en TESO leefde die wens. “Als tijdens de momenten van piekdruk op de wisseldagen meer mensen kiezen voor het OV in plaats van de auto, dan kan dat het aantal wachtenden op die momenten verminderen en ook de drukte op de weg wat doen afnemen”, vertelde president-commissaris Franck van den Broeck afgelopen najaar in de aandeelhoudersvergadering van TESO.

Om het reizen met het OV aantrekkelijker te maken, was het volgens hem belangrijk dat er weer aansluitende busritten op alle afvaarten kwamen. “Wij lobbyen daarvoor sinds de bus op de tussenboot is verdwenen uit de dienstregeling”, aldus Van den Broeck, die erop wees dat reizigers met het OV normaal gesproken

altijd met de eerstvolgende afvaart mee kunnen. "Voor hen zijn er geen wachttijden."

Helderse Lijn

TESO trok intensief op met de VVV en Gemeente Texel. Dat gebeurde vooral in een overleg over de zogeheten *Helderse Lijn*, een overlegorgaan van de vier gemeenten in de Kop van Noord-Holland, provincie Noord-Holland, NS, Connexion, VVV en TESO. Een terugkerend onderwerp van gesprek is het stimuleren van duurzame mobiliteit in de Kop van Noord-Holland aan de hand van een tienpuntenplan. "We komen gemiddeld eens in de zes weken bij elkaar en iedere keer hebben we aangedrongen op de terugkeer van de bus op de tussenboot", vertelt Hoornsman.

Door de bus vaker te laten rijden, zullen vooral Nederlandse toeristen die een dagje heen en weer naar Texel gaan eerder geneigd zijn met het OV te reizen. Maar ook het woon- en werkverkeer

van en naar Texel is ermee gediend en studenten en scholieren, volgens de Texelse partners.

De provincie Noord-Holland onderschrijft deze argumenten. Concessie-beheerder Rick Tromp: "De bus op de tussenboot biedt aan veel reizigers een aantrekkelijke vervoersoptie. Daarom heeft de provincie, als opdrachtgever van het regionaal busvervoer, Connexion ook verzocht om deze bus zodra het kon weer op te nemen in de dienstregeling".

De maatregel geldt voorlopig alleen voor het hoogseizoen op de extra afvaarten van 9.30 tot 16.00 uur en de geplande extra afvaarten van 8.30 tot 15.00 uur. "Maar dit is al winst. We zijn er heel blij mee", aldus Hoornsman.

Vanaf 21 juli gaat de nieuwe dienstregeling van Connexion in. De bus zal dan aansluiten op de geplande extra afvaarten van 9.30 tot 16.00 uur en van 8.30 tot 15.00 uur. Op dagen dat de tussenboot langer doorvaart (Pasen, Pinksteren en Herfstvakantie), wordt de bus ingezet van 9.30 tot 16.00 uur.

"Voor reizigers met het OV zijn er geen wachttijden"

